

ПІСНЯ ПОЛЯ

Напис з минувшини

Коли сонце твого життя вже хилиться на захід, коли прожито набагато більше, ніж залишилося, тоді нестримно тягне тебе на стежки дитинства. Ті милі серцю хутори, ті рідні люди, яких уже давно немає, і безмежне співуче поле... Усе це назавжди лишається в нашій пам'яті...

* * *

Ось ще малим дівчатком біжу я вузенькою стежкою, якій, здається, немає кінця-краю, а над головою зникає важке колосся пшениця. То тут, то там голубими зірками визирають із неї волошки. Дух достиглих хлібів паморочить голову. Пахне гарячою землею, щедрим літом, прозорим небом. Нарешті кінчається стежка, і я з головою пірнаю в полин. Бреду, бреду цим запаширим зеленим зіллям і його приємний гіркий присмак відчуваю на губах, які раз по раз оближую. Вдихаю на повні груди повітря, напоєне запахами мого дитинства, і вже наближаюся до оселі моєї тітки. А полин усе ще не кінчається. Він заходить разом зі мною у двір, підступає до клуні, видирається на замшілу солом'яну покрівлю і звідтіля поглядає гордовито на все, що росте внизу...

Заходить сонце. Повертаються з пасовиська корови. Порається по господарству тітка, а я, мала, допомагаю їй, чим можу: то кролям трави нарву, то картопельки обчищу на вечерю, то соломи в пічку підкину, то поросят зажену в загін... Дядько Сергій, повечерявши і поклепавши на завтра косу, швиденько лягає спати. Тож і я не барюся, біжу до своєї лежаночки, бо хочу завтра вийти раненько в поле – подивитися, як працюють косарі. Та й тітці допомогти снопи в'язати треба.

І одначе я проспала. Зі сльозами на очах (чому не збудили?) біжу за село. Ось і поле. Косарі вже працюють. Повітря наповнене дзвоном, ніби мелодією. Уступами лягають покоси, і здається, що то велетенські східці підіймаються ген-ген аж до неба. Босоніж поспішаю стернею (вже навчилася ходити так, щоб не кололо) до працюючих. Сонце, що піднялося, сліпить очі, і я не відразу впізнаю свого дядька. Рясний піт застилає йому обличчя. Та він нічого не помічає, захоплений роботою. Я й сама здивилася на хвилясту лінію пружних покосів і лише згодом помітила, що слідом за косарями йдуть в'язальниці.

А де ж тітка? Та ось вона: пов'язана білосніжною хустинкою, усміхнена, щаслива. Снопи ніби самі в'яжуться в її руках. Пильно придивляюся, як це вона робить. Потім і сама беру жмут покосу, кручу перевесельце, кладу на нього оберемок скошеної пшениці, закручую вузлик. Затим гордо несу свій снопок у копу. Довго милуюся ним, потім в'яжу новий, теж відношу...

Копи ростуть, неначе гриби. Скрізь, куди не глянеш, покоси і копи. Ось жінки заспівали пісню про червону калину. Я не всі слова тоді ще добирала, але вслухалася зачаровано в той спів. А пісня летіла, летіла над пшеницею, над полем, над дорогами мого дитинства й навіки залишалася в моєму серці.

Ой, у полі калина стояла,

Ту калину дівчина ламала...

Гарно співають на Полтавщині. Співають про калину і щасливу працю, про біль і радість, кохання й розлуку, про рідну Україну.

Я підростала, дорослішала. Вже й на ланці допомагала влітку тітці буряки полоти, і на току зерно віяти та сушити, і в накоплювачі працюючого комбайна соломі розгортала...

Із тих дитячих років щоліта я поспішаю на зустріч зі своїм полем. Воно шумить, міниться, переливається під сонцем золотими хвилями достиглих хлібів, дзвенить жайворонками в небі, озивається гулом працюючої техніки. А я стою і слухаю мелодію дитинства. Співає моє поле...

2010 р.

